

Deputatul PD Emil Boc
Consideră că nota
trimisă de ministrul
Justiției președinților
curților de apel
reprezintă o ingerință
nepermisă a
politicului în actul de
justiție

Pag. 16

ADEVĂRUL

de Cluj

ziar independent

ANUL XIII NR. 3165
ISSN 1220-3203

JOI,
5 APRILIE 2001
16 PAGINI 3.000 LEI

O comisie
de control a
Ministerului Culturii
și Cultelor a
inceput verificarea
Operei Române din
Cluj-Napoca

Pag. 16

Sub semnul nerușinării

VALER CHIOREANU

Din ură adâncă față de dictatorul Nicolae Ceaușescu - cel care, dorind să stăpânească o țară de mărime medie, a interzis avturile, înmulțindu-i pe români într-un ritm record pentru o țară europeană - guvernării de după moartea lui au hotărât că nu e obligatoriu ca pe plaiurile carpato-danubiano-pontice să-și găsească loc sub soare un așa mare număr de cetățeni. Ajungând la o așa interesantă și umanitară concluzie, respectivii au trecut rapid la aplicarea ei, prin mijloacele cele mai cinstite. Anume, prin rețezarea șanselor de a se trăi omeneste pe aceste meleaguri blagoslovite de Dumnezeu. Drept urmare, la 11 ani după binecuvântata revoluție din decembrie, românii sînt mai puțini cu un milion. Fie că au plecat spre alte zări - cei tineri și puternici, fie au refuzat să creadă că menirea lor este să asigure viitorul nației dragi - cei tineri și mai puțin puternici, fie că și-au dat foc ori s-au aruncat de pe clădiri îndeajuns de înalte sau în ape îndeajuns de adînci ca să fie siguri că vor muri atunci cînd vor veni în contact cu aceste elemente naturale - cei fără speranță, fie că au murit înainte de vreme - bătrînii rămași fără adăpost și hrană, ori bolnavii de boli grave, care necesită un tratament costisitor. Să nu ne facem, însă, probleme prea mari cu... număratoarea: s-a stabilit, prin mijloace științifice, că, "evoluînd" în acest ritm, românii se vor întoarce în următorii 50 de ani, la cele 16 milioane cîți erau la mijlocul veacului trecut.

În orice caz, semnele nu sînt deloc încurajatoare. Acum nu mai hotărăște starea națiunii un singur om, care, vezi bine, îmbătat de putere, poate parcurge foarte ușor calea de la normalitate la paranoia și la dictatură. Acum românii au parte de un sistem democratic, la dezvoltarea căruia participă din patru în patru ani. Ei constată însă că și democrația are părțile sale periculoase, atunci cînd este aplicată de politicieni cu mare grijă de buzunarul propriu. Să zicem că românii s-au convins, în cei patru ani din legislatura trecută, că aleșii lor au uitat de popor, hotărînd să se îmbogățească în timp cît mai scurt. În asemenea condiții, nu se putea întimpla decît ceea ce s-a întimplat: o sărăcire continuă și accentuată a populației, proces care a dus România acolo unde se află acum. Adică pe ultimele locuri în nenorocitul de clasament al nivelului de trai. Să mai spunem că românii, văzînd treaba asta, s-au hotărît să-și alunge de la putere pe nerușinatii care și-au bătut joc de ei timp de patru ani și să-și voteze pe cei care le-au promis mai multă grijă față de săracii țării. Sigur, nimeni n-asteaptă ca în cîteva luni de zile viața lui să înflorească la fel ca pomii în această primăvară. Dar nici să se întimplă ca, exact în perioada în care statisticile ne spun că salariile pe luna a doua a anului au scăzut cu cinci procente față de prima lună, puterea de cumpărare - cu 7 la sută, drept urmare, cei de jos se hrănesc cu aproape 30 la sută mai prost, ei bine, exact în acea perioadă aleșii voțați în urmă cu cîteva luni de zile să hotărască majorarea

continuare în pagina a 16-a

La Cluj-Napoca a luat ființă primul centru de testare a roboților industriali din Transilvania

Miercuri, în cadrul Universității Tehnice din Cluj-Napoca a avut loc inaugurarea primului Centru de Simulare și Testare a Roboților Industriali din Transilvania - CESTER. Înființarea Centrului a fost posibilă datorită aportului material și didactic adus de Universitatea Tehnică „Carlo Wilhelmina” din Braunschweig, Institut fur Werkzeugmaschinen und Fertigungstechnik și Serviciul de Schimburi Academice German (DAAD).

Activitatea centrului vizează crearea și aplicarea de programe informatice în domeniul roboților industriali, precum și realizarea de contracte de cercetare. Logistica centrului, printre care și 7 calculatoare, toate din ultima generație, a fost asigurată de partea germană. Conform celor declarate de prof. dr. Gheorghe Lazea, rectorul Universității Tehnice clujene, acțiunea se înscrie pe linia unor colaborări cu un număr de 21 de universități și firme germane, precum cele din Koln, Munchen, Hamburg, Stuttgart sau Dresda. „De altfel, a precizat Lazea, la ora actuală, Universitatea

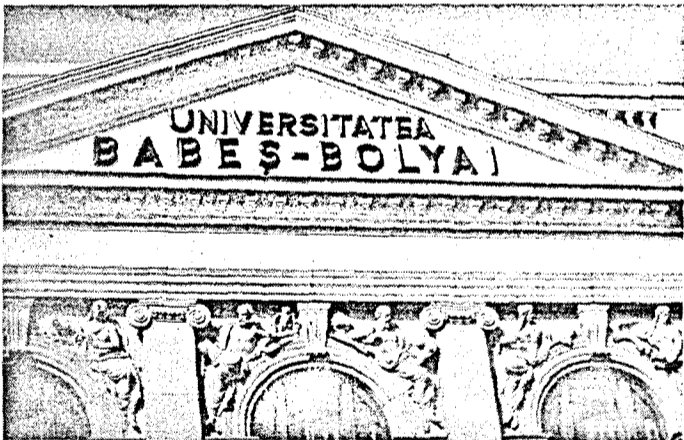
Tehnică este în situația de a încheia un contract de cercetare chiar cu firma Volkswagen (unde activitatea de producție se desfășoară în totalitate robotizat - n.r.), lucru care va permite unui colectiv de 12 cadre universitare să lucreze în Germania timp de un an de zile.

Desigur, înființarea acestui Centru înseamnă o posibilitate deosebită de cunoaștere în domeniul lucrului cu roboții.

Beniamin PASCU

continuare în pagina a 12-a

Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca este evaluată de o comisie internațională

O comisie internațională a început, ieri, evaluarea calității învățămîntului la Universitatea "Babeș-Bolyai" (UBB) din Cluj-Napoca.

Directorul Centrului Internațional al UBB, Cătălin Baba, a declarat că universitatea pe care o reprezintă este prima instituție românească de învățămînt superior supusă unei evaluări internaționale. El a precizat că evaluarea are

învățămîntului în universitate.

Evaluarea UBB este coordonată de președintele Comisiei Internaționale de Evaluare, Henrik Toft-Jansen, care se află la Cluj-Napoca împreună cu rectorul unei universități franceze, Regis Ritz, cu cel al unei universități slovace, Ferdinand Devinsky, și cu secretarul Comisiei Internaționale de Evaluare, Lewis Purser.

Copiii nu au prejuderățile adultilor

La Liceul Teoretic „Brassai Samuel” din Cluj-Napoca a avut loc evaluarea finală a proiectului interetnic „Cunoașterea tradițiilor românești și maghiare”. Proiectul a fost realizat în colaborare de către Școala „Sf. Andrei” și Liceul Teoretic „Brassai Samuel”, iar partea financiară a fost asigurată de Centrul pentru Diversitate Etnoculturală. Acest proiect s-a derulat pe durata a șase luni, la evaluarea finală participînd 40 de elevi de la cele două școli. Profesori coordonatori au fost Corina Dindelegan, din partea Școlii „Sf. Andrei” și Emese Nagy, de la Liceul „Brassai Samuel”. Din partea Centrului pentru Diversitate Etnoculturală a participat Agnes Fulop. Prin proiect s-a urmărit o mai bună cunoaștere a istoriei locale, a tradițiilor și a religiei. Alte activități pe care copiii le-au desfășurat au fost în domeniul artelor plastice, în cel al dansurilor și cîntecelor populare și în cel al artei culinare tradiționale. Un punct important în cadrul acestui proiect l-a constituit excursia la Huedin și Remetea. „Între elevii care au luat parte la acest proiect s-au legat prietenii, astfel scopul proiectului a fost atins”, a precizat Lucia Pop, directoarea Școlii „Sf. Andrei”.

Mihaela LĂPUȘAN

Incendiu la "Casa călăului"

„Casa călăului” din Cluj-Napoca, situată pe strada Avram Iancu, nr. 23, a fost cuprinsă de flăcări în noaptea de trei spre patru aprilie a.c. Focul s-a declanșat în jurul orei 1,40, în una din încăperile imobilului locuit de țigani. În urma apelului, trei echipaje ale Grupului de Pompieri „Avram Iancu” din Cluj-Napoca au sosit în scurt timp la fața locului. Pompierii militari s-au luptat cu flăcările nu mai puțin de patru ore, timp în care au reușit să localizeze focul și să evite extinderea lui la clădirile din apropiere. Lt. Dan Țucra, purtătorul de cuvînt al Grupului „Avram Iancu”, a declarat, ieri, că pagubele produse de incendiu se ridică la aproximativ 700 milioane lei. „Au ars 250 mp de acoperiș, mobilier, acte personale, haine și alte bunuri”, a precizat Lt. Țucra. Ieri dimineată, în jurul orei opt, în fața casei incendiate se aflau peste 20 de țigani agresivi care susțineau că focul a fost provocat de polițiști.

Viorica GAJI

continuare în pagina a 15-a

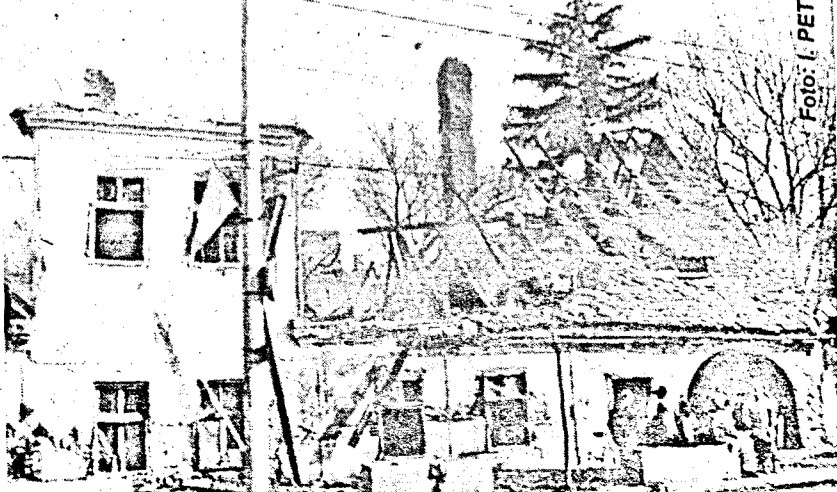

Foto: I. PETCU

MOSCOVA ȘI WASHINGTON: CINE ȘI CUI "ÎI FACE OCHI DULCI"

"UTRO"

Prietenia dintre SUA și Rusia nu se află pe agenda de lucru a președintelui Vladimir Putin și nici pe cea a lui George W. Bush - astfel s-ar putea interpreta rezultatele vizitei secretarului Consiliului de Securitate al Federației Ruse, Serghei Ivanov, la Washington.

De fapt actuala vizită a lui Serghei Ivanov la Washington poate fi considerată o încercare de "a-l evalua pe celălalt" de aproape.

În SUA a sosit un politician care este răspunzător, în cea mai mare măsură, de aspectele delicate ale relațiilor Rusiei cu alte țări, inclusiv cu cele pe care SUA le consideră a fi "problematic". Este imposibil să nu se observe faptul că această vizită s-a derulat pe fondul turneului rus al președintelui iranian Mohammad Khatami, care reprezintă tocmai un astfel de "regim problematic". Vizita lui Serghei Ivanov a urmărit mai multe scopuri. În primul rând - sondarea nivelului de hotărâre a SUA în ceea ce privește dorința lor de a interveni, cu motiv sau fără, în treburile Rusiei. În acest sens, în ciuda discuțiilor repetate despre "sfidarea americanilor", nu există o atitudine univocă. Actuala Administrație americană, încă din perioada în care George W. Bush candida la funcția supremă, a subliniat în mod explicit schimbarea priorităților, dorința de evitare a implicării în toate conflictele lumii etc, în Europa și Rusia. Desigur, nimeni nu s-a gândit să ia aceste afirmații ad litteram, dar o oarecare diminuare a gradului de omniprezență a "unchiului Sam" este de așteptat.

Este puțin probabil ca George W. Bush, considerat de toți "un partener cinstit" care-și respectă cuvîntul (este suficient să observi cu cât elan încearcă el să diminueze povara fiscală a cetățenilor și chiar să le ramburseze acestora impozitele supraevaluate), să accepte

să-și încalce promisiunile electorale, cu atât mai mult cu cât situația internă a SUA - căderi de burse, crize petroliere și altele - pur și simplu îl obligă să se aplece în primul rând asupra problemelor țării, în detrimentul celeilalte părți a omenirii. Pe de altă parte, politica este o chestiune dinamică, astfel că nimeni nu poate ști cum se poate schimba situația de la o zi la alta. SUA continuă să poarte masca "jandarmului mondial" care își extrapolează viziunea privind democrația asupra celeilalte părți a lumii, fără a uita să îmbine inițiativele umanitare cu promovarea intereselor proprii.

În aceste condiții, Rusia cu teritoriile sale imense și cu dezordinea - la fel de imensă - va mai fi încă multă vreme ținta politicii americane. Ambele țări vor încerca - la fel cum se întâmpla și altădată, odată cu schimbarea conducerii -, să caute o "cale de mijloc" (bineînțeles în sensul pe care-l atribuie acestei expresii fiecare parte), luînd în considerare echilibrul dintre prietenie și agresivitate. Deocamdată, acest echilibru nu a fost găsit nici de Rusia, nici de SUA. În acest proces Rusia se lasă condusă. Ea nu dorește în nici un caz să-și afișeze punctul său de vedere, preferînd să aștepte mai întâi care sînt planurile "partenerului". În aceasta și constă marea slăbiciune a Ministerului Afacerilor Externe al Federației Ruse care nu a reușit să se vindece de acest virus contactat încă de pe vremea lui Kozirev. Astfel, dl Ivanov a venit la Washington, "să observe, să evalueze situația și să i-o aducă la cunoștință" lui Vladimir Putin.

Cel de-al doilea scop este cel mai evident: să afle Condoleezza Rice, Colin Powell și alții cu nu au de ce să se teamă de relațiile Rusiei cu Iranul, Cuba, Irakul sau Coreea de Nord. Încercarea este zadarnică, mai mult decît atât vicioasă. Și nu numai din cauza faptului că Rusia nu respectă regulile internaționale cu

privire la livrările de armament periculos în țările lumii a treia sau că dorește să transforme Iranul "problematic" într-o putere nucleară musulmană. SUA înțeleg foarte bine că astfel de contacte nu reprezintă pentru ele, și nici pentru aliații lor, o amenințare militară. În schimb, există o altă amenințare - cea geopolitică. Țările problematice, din acest motiv și sînt denumite problematice, pentru că într-o bună zi ele încetează să mai fie astfel. Iar dacă aceste țări sînt "ghiftuite" cu petrol și gaze naturale, se află pe niște coordonate geografice comode și au nevoie de niște specialiști sau de tehnică - în acest caz este foarte important să "fii pe fază", să știi să-ți propui la vremea potrivită serviciile, iar după ce ți le-ai propus, să te impui în această regiune atît de mult pe cît ți permit dimensiunile tale și ale ei.

În sfîrșit, a treia problemă. Există anumite zvonuri conform cărora Serghei Ivanov ar fi venit la Washington ca să pregătească întîlnirea dintre Vladimir Putin și George W. Bush. Pînă ce o astfel de întîlnire nu va avea loc, speculațiile pe tema unor discuții contradictorii se vor înmulți în progresie geometrică. Pentru a alimenta "rugul antipatiei" vor fi utilizate toate "surcelele" posibile: Cecenia și Borodin, Gusinski și Iran, libertatea cuvîntului și extrădarea spionilor... Exemple poți găsi la tot pasul: raportul secret al CIA învinuiește în mod direct Rusia de proliferarea armelor de distrugere în masă. Ministerul Afacerilor Externe al Federației Ruse și-a manifestat deja în legătură cu acest lucru "nedumerirea", iar adepții meciurilor permanente au aruncat deja în rugul sus-amintit încă un "lemnșor". Pe fondul acestorași blesteme la adresa investitorilor străini, întîlnirea dintre cei doi președinți ar putea cel puțin să dezamorseze situația, să aducă o notă pozitivă, atît de necesară la ora actuală.

EUROPA NU MAI ESTE "CENTRUL UNIVERSULUI" ÎN VIZIUNEA CASEI ALBE

"THE GUARDIAN"

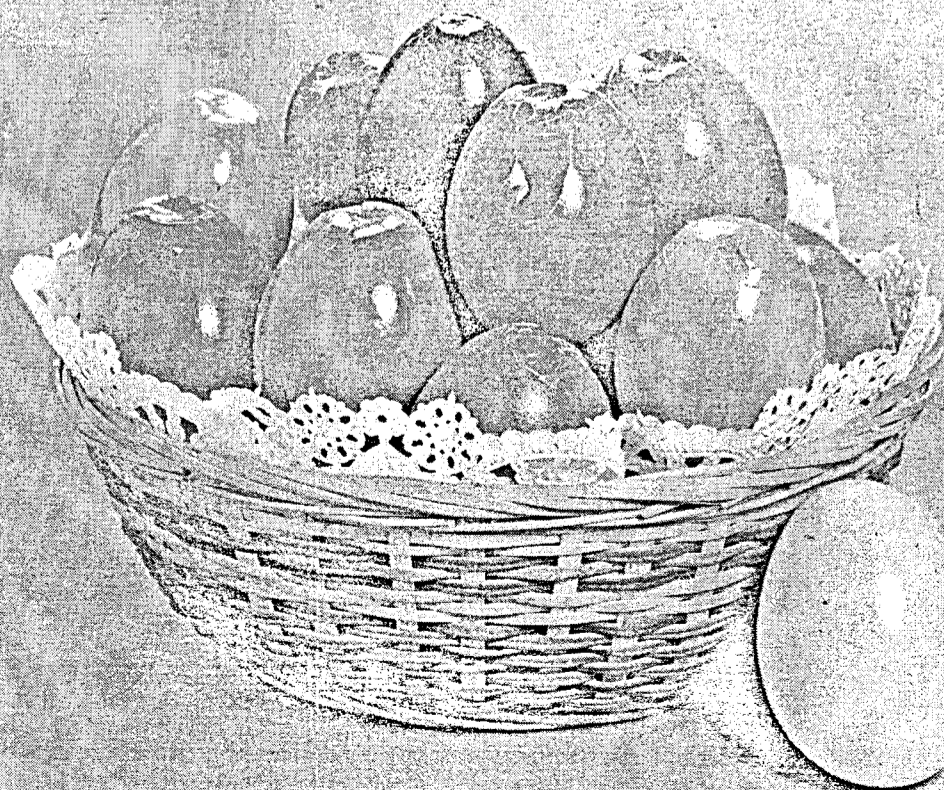
Pentagonul a alcătuit o listă a noilor pericole la adresa SUA. Moscova nu se mai regăsește pe această listă. Motivul? Moscova este într-o stare de haos și nu mai contează. Prioritățile sînt altele acum. Orientul Mijlociu are prioritate pentru că petrolul este o obsesie. "Statele infractoare" (din nou Saddam Hussein, dar și Coreea de Nord, care a fost ocolită de cînd președintele Clinton a părăsit Casa Albă) aduc cu sine alte obsesii. Adevărata amenințare o constituie însă, China, așa cum a declarat ministrul Apărării al SUA, Donald Rumsfeld. Economia și națiunea chineză în plină dezvoltare, se află în centrul analizelor americane. "Va fi oare această țară următoarea superputere?" Puțin probabil. Noua Administrație americană va avea grijă de acest lucru. Dar ce va reprezenta China? Precedenta Administrație a avut o poziție critică față de problema drepturilor omului în această țară, dar a fost interesată de schimburile comerciale cu ea. Cu toate acestea, nimeni din Administrația Clinton nu s-ar fi gîndit vreodată să desemneze China drept principalul inamic al SUA.

Vice-președintele Dick Cheney și Donald Rumsfeld, oamenii a căror opinie contează cel mai mult pentru Bush jr., au opinii diferite. Pentru ei fermitatea și duritatea au făcut ca SUA să cîștige Războiul Rece. Oare europenii ar trebui să fie alarmați? Da, pentru că obsesia față de China arată pentru ce a fost construit sistemul de apărare antirachetă: nu pentru a neutraliza Coreea de Nord, ci pentru a bloca și umili Beijingul. Din ce alt motiv să fie alimentate tensiunile în legătură cu Taiwanul? SUA sînt o națiune imperialistă? Europenii nu prea sînt obișnuiți să gîndească în acest fel; cît de mult ar trebui să se teamă de această presupusă libertate pe care o au? Grijiile deceniului trecut erau legate de izolaționismul american și nu de expansionism. Însă d-nii Rumsfeld și Cheney au îngredit această noțiune. Puterea pe care o au ei în vedere pe viitor este o noțiune cuprinzătoare și cu rază lungă de acțiune. Războaiele și conflictele etnice nu reprezintă un motiv de îngrijorare pentru că sarcinile viitoare ale națiunilor au fost tratate. Iar această nouă abordare nu acceptă nici un fel de competiție.

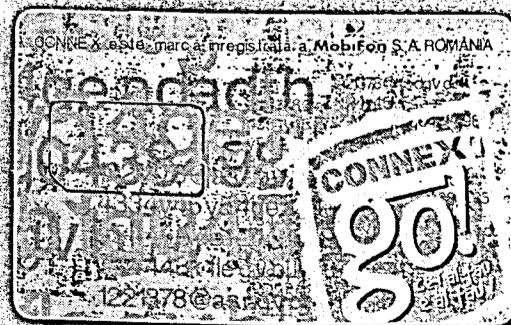
Chiar dacă este foarte ocupat, dl Rumsfeld a găsit totuși timp pentru a "da apă la moară" ziarului "Daily Mail" în legătură cu forța de reacție rapidă europeană. Demnitarul american dorește o Alianță Nord-Atlantică pasivă, care să-i execute ordinele. El nu vrea argumente. Europenii trebuie să înțeleagă "cine este șeful", și, dacă cumva nu sînt de acord cu apărarea antirachetă și doresc ca Moscova să fie mulțumită, atunci pot "să plece". Între timp, președintele rus Vladimir Putin este tratat într-un mod dur. Poate că aceasta nu va dura prea mult. Eforturile secretarului de stat Colin Powell de a schimba sancțiunile impuse Irakului sau de a continua negocierile cu Coreea de Nord denotă o anumită înțelepciune. Totuși, dl Rumsfeld mai spune ceva ce trebuie reținut: Europa nu mai este centrul universului în viziunea "actualii" Case Albe. Europenii s-au îndepărtat și ceea ce mai pot ei să facă este o chestiune de opțiune a lor, dar în lumea europenilor.

4\$ BONUS

O ofertă care sparge!

Cumpără și activează orice
cartelă CONNEX GO! până
pe 2 mai și primești un
credit suplimentar de 4\$.
În plus, beneficiezi de taxare
la secundă* - iar de la 7
seara până la 7 dimineața
și în weekend, îți poți accesa
gratuit căsuța vocală.
De Paște, ai oferta care
sparge!

CONNEX
Viteza și Sima Blue

* Activarea cărții presupune efectuarea sau recepționarea primului apel.
** După primul minut al fiecărei convorbiri naționale.

A fost constituită FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE DIABET, NUTRIȚIE, BOLI METABOLICE

• interviu fulger cu profesorul dr. Nicolae HÂNCU •

Profesorul dr. Nicolae Hâncu, de la Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu" din Cluj-Napoca, membru titular al Academiei de Științe Medicale, este președintele Societății Române de Diabet, Nutriție, Boli Metabolice și președinte al Asociației Române pentru Studiul Obezității.

Întrebare: Domnule profesor, ne-a parvenit știrea înființării unei noi federații, de această dată cu profil medical. Despre ce anume este vorba?

Prof. Nicolae Hâncu: Pentru prima dată în istoria medicinei românești a luat naștere o Federație și aceasta aparține specialității noastre, numindu-se Federația Română de Diabet, Nutriție, Boli Metabolice. Evenimentul a avut loc la Brașov, vineri, 30 martie 2001.

Î: Cine sînt membrii Federației?

N.H.: Federația este alcătuită din: Societatea Română de Diabet, Nutriție, Boli Metabolice, Asociația Română de Educație în Diabet, Asociații ale Persoanelor cu Diabet, Fundația de Nutriție Umană, Asociația pentru Protecția Pacienților. Aceștia li se adaugă membrii susținători, reprezentanți de următoarele

companii: Aventis, Berlin Chemie-Menarini Group, Dita Grunenthal, Eli Lilly, Glaxo Smith Kline, Les Laboratoires Servier, Novo Nordisk, Poliano SRL, Top Diagnostic, Worwag Pharma&Co. Evident, drepturile și îndatoririle membrilor sînt diferite, conform prevederilor statutare. Ușa Federației rămîne însă deschisă pentru toate asociațiile, societățile și fundațiile

care activează în domeniul specialității noastre.

Î: Care sînt obiectivele Federației?

N.H.: Obiectivul major al Federației îl reprezintă îmbunătățirea calității îngrijirii

persoanelor cu diabet, boli de nutriție și de metabolism. Cum această îngrijire se face în echipă, Federația statuează atît existența, cît și rolul ei, conform principiului: "Împreună sîntem mai puternici". Pentru prima dată, persoanele cu diabet sînt incluse într-un organism nonguvernamental, în care propriul lor interes se convertește într-un important scop. Un alt obiectiv al Federației este unirea eforturilor pentru optimizarea alimentației populaționale din țara noastră.

Î: Care sînt organele alese?

N.H.: Prin vot democratic a fost ales Consiliul General și Comitetul Director. Președinte al Federației a fost ales prof. dr. Nicolae Hâncu (felicitări! - n.n.), prim-vicepreședinte prof. dr. C. Ionescu Țirgoviste, iar vicepreședinti: prof. dr. Iulian Mincu, dr. Liviu Cocora, Anca Minea, C. Adriciuc, Gina Botnariu. Președintele l-a numit în funcția de secretar al Federației pe conf. dr. I.A. Vereșiu.

Î: Care vor fi viitoarele activități ale Federației?

N.H.: După înregistrarea oficială la Tribunal, Federația va porni la lucru, în primul rînd prin constituirea a 12 secțiuni care reprezintă, de fapt, defalcarea obiectivelor și modul concret de realizare a lor. Va fi un proces complex, al cărui grad de dificultate îl prevedem de pe acum. Sîntem însă optimiști, fiind convinși că prin unirea tuturor forțelor vom reuși o reală îmbunătățire a calității vieții semenilor noștri. Am

planificat ca primul congres al Federației să se desfășoare la Cluj-Napoca în 3-5 octombrie 2002.

**A consemnat
Michaela BOCU**

Actualitatea culturală

Regal coregrafic Jocuri românești și ungurești

Duminică, 8 aprilie a.c., cu începere de la ora 18, iubitorii dansului popular sînt așteptați la Casa de Cultură a Studenților, pentru a asista la evoluțiile Ansamblului "Dor Transilvan" al

prezintă
spectacol extraordinar
**JOCURI
DIN TRANSILVANIA**

Ansamblul folcloric
**DOR
TRANSILVAN**

Ansamblul de dans
**ZURBALO
eguytes**

Duminică 8 aprilie ora 18.00
Casa de Cultură Studențească
BILETELE SE GĂSESC LA SALA DE SPECTACOL

RATUC și ale Ansamblului "Zurbala" al Liceului "Brassai Samuel" din Cluj-Napoca. Cele două ansambluri vor susține un foarte interesant program de dansuri românești și ungurești din Transilvania.

Lansări de carte la Editura DACIA

EDITURA
DACIA

Astăzi, la ora 13,30, la Librăria Editurii Dacia de pe str. Memorandumului nr. 23 va fi prezentată Colecția HOMO RELIGIOSUS. Prezentarea poartă semnătura coordonatorului colecției,

dr. Ioan Chirilă.

Miine, 6 aprilie, tot la ora 13,30, la sediul aceleiași librării, lansarea unei cărți a lui Mircea Eliade: Textele "legionare" și despre "românism"; prezintă dr. Ioan Chirilă și scriitorul Radu Mares.

Icoane pe sticlă

În această după-amiază, la ora 17, în sala de expoziții de la SC Melody Central SA (Piața Unirii nr. 29, etaj I) se va deschide expoziția de icoane de sticlă a artistului Grigore DEJEU. Expoziția va putea fi vizitată pînă în 30 aprilie a.c.

Festivalul Național "Umor la... Gura Humorului"

Festivalul Național "Umor la... Gura Humorului" se adresează creatorilor de caricatură, epigramă, proză și interpretare umoristică. Inițiat în anul 1990, acest festival-concurs se va desfășura la cea de a XI-a ediție, în zilele de 5-6 mai 2001, la Gura Humorului. I. Caricaturistii vor trimite lucrările (minimum 3, maximum 5, la dimensiuni care să nu depășească 50/35 cm) pînă la 27 aprilie a.c. (data poștei), pe adresa: Casa Orășenească de Cultură, str. Sf. Gavril nr. 12, cod 5900, Gura Humorului, jud. Suceava. La această secțiune, lucrările premiate vor fi reținute de organizatori, aceștia rezervîndu-și dreptul de a le folosi spre tipărire. II. Autorii de creație literară umoristică vor trimite pe aceeași adresă, pînă la aceeași dată, minimum 5 și maximum 10 epigrame dactilografiate la două rînduri, în două exemplare, iar autorii de proză umoristică (schite, parodii, povestiri) minimum 3 și maximum 5 lucrări dactilografiate la două rînduri, în două exemplare, care nu vor depăși 5 pagini. Nu vor intra în discuție la juriu lucrări publicate în reviste, almanahuri de gen sau premiate la alte concursuri. Autorii vor semna lucrările, vor preciza adresa și numărul de telefon unde pot fi contactați. La festivitatea de premiere vor fi invitați doar laureații. Vernisajul expoziției de caricatură și decernarea premiilor pentru toate secțiunile vor avea loc duminică, 6 mai 2001. Informații suplimentare la Centrul Creației Populare Suceava, telefon 030 22-10-96 și la Casa Orășenească de Cultură Gura Humorului, telefon 030 23-10-13.

Rubrică realizată de M. BOCU

Festivalul de muzică contemporană

CLUJ MODERN - 2001

Concertul Ansamblului de Percuție

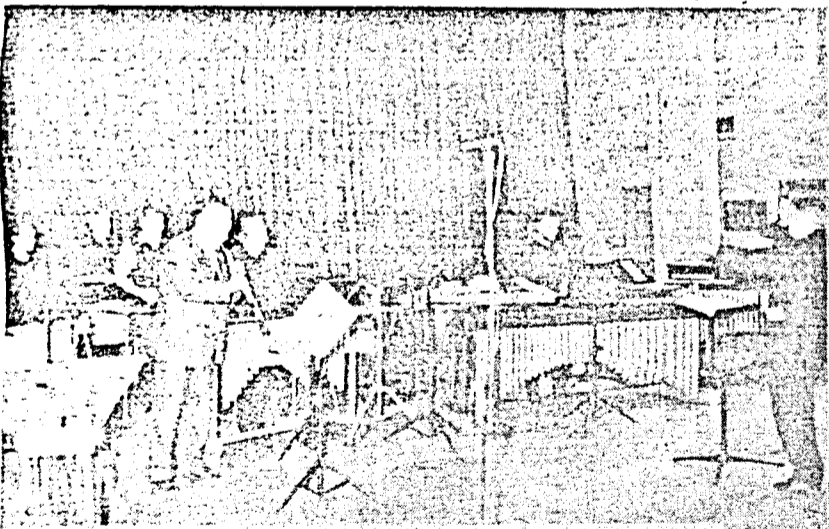
De mai bine de 25 de ani, Ansamblul de Percuție al Academiei de Muzică "Gheorghe Dima", condus de prof. univ. Grigore Pop, cultivă în programele

numai un pretext. Altfel sonoritățile ansamblului de percuție, chiar și organizate și structurate cu știință componistică, realizează doar un "joc" de culori, steril sau chiar

rol îl are profesorul conducător, prin selecționarea pieselor pentru programele concertante. Concertul Ansamblului de Percuție al Academiei de Muzică, formație valoroasă care ar trebui să aibă și un nume, aduce ceva nou în structura muzicii pentru acest mare instrument colectiv. Lucrarea "Piese pour hautbois (oboi - n.n.) et percussions" de Jean Claude Siegentaler, dedicată ansamblului clujean și interpretată excelent în primă audiere absolută de Aurel Marc, aduce o față inovată pentru acest gen de muzică: creație muzicală pentru un instrument solist și ansamblul de percuție.

Chiar dacă structura sonoră a acestei piese nu merge pe traseele cantabile melodice în accepția lor modernă, opusul lui Jean Claude Siegentaler sporește prin alte

mijloace creative acele elemente care pot da un tribut mai mare actului comunicării către public. Publicul spectator a selectat muzica reală din următorul program: "The Five Seasons for 6 Percussionists" de David Little, piesă cu o suprapunere coregrafică interpretată de solista balerină Codruța Oancea (în regia lui Katona Zs. József); "Concerto for Percussion and Tape" de Maia Ciobanu, "Piese pour hautbois et percussions" de Jean Claude Siegentaler, solist Aurel Marc, dirijor Cornel Țăranu; "Magic" pentru clarinet solo de Constantin Ripă; (solist Ioan Goilă); "Idmen B pour percussions ensemble", cu concursul "Pro Helvetia"; de Iannis Xenakis. Majoritatea lucrărilor interpretate au fost în primă audiere absolută. Ansamblul de Percuție de sub conducerea lui Grigore Pop este format din instrumentiști: László Attila, Tóth Zoltán, Robert Magheți, Florin Romașcu, Dominic Csergő, Ciprian Rogoian, Diana Ioan. P.C.

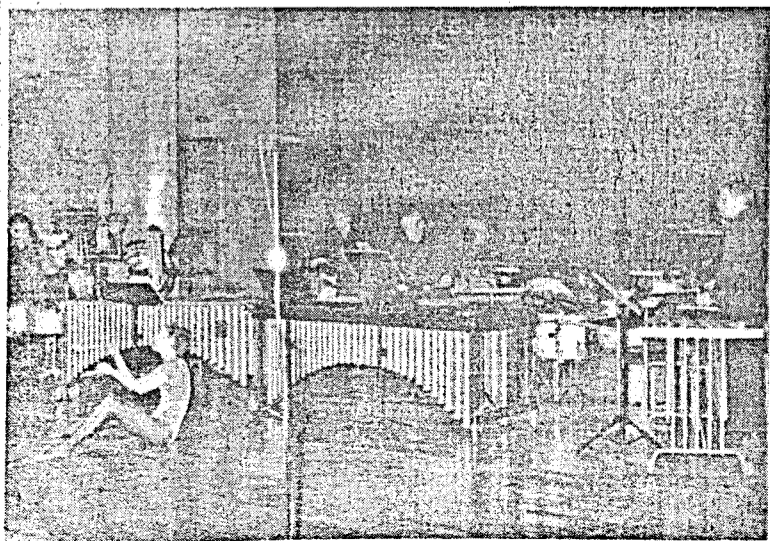

Ansamblul de Percuție; solist Aurel Marc

Fotografii: Ion PETCU

sale concertante "muzica culorilor". Formația de percuționiști a Conservatorului clujean, mereu în reformare, a ajuns la performanțe tehnice și de expresie muzicală ce au depășit granițele țării noastre. Dar, să vorbim mai ales despre muzica acestui valoros ansamblu muzical. Creația pentru un ansamblu de percuție poate deveni muzică adevărată - adică sonorități care prin sensibilitate să poată transmite un mesaj - numai în măsura în care plasticizarea sonorităților timbrale, extrem de variate ca timbre instrumentale, reușește să contureze, fie imagini sonore cu o puternică tentă de imitare a "ceva" ce intră în sfera limbajului comunicativ, fie o acțiune cu un subiect ce presupune în matricea creației un text sau chiar

interesant, dar care nu reușește să lege gîndirea creativă de sunete și de timbrele instrumentelor de percuție. Aceasta pentru că numai acele creații sonore pot fi considerate muzică reală dacă emană dintr-un veritabil act de creație și nu numai din "viltorile" științelor și tehnicilor performante din zilele noastre. În plus, de această cerință, interpretarea percuționiștilor nu trebuie să rămînă la un simplu act tehnic de "baterie în tobe", ci necesită o intuiție care să-l ducă pe solistul percuționist la relevarea imaginii artistice "ascunsă" de multe ori în meandrele sunetelor originale. În perfecționarea muzicii pentru Ansamblul de Percuție, un mare

• Teatru •

O zi cu Nichita

Ognea/voce, Laszlo Hunor/chitară), compoziții Luna Amară, Nicu Alifantis, Laszlo Hunor.

Este un spectacol ingenios conceput și gândit, la fel de ingenios materializat scenic. Florin Ghioca student în anul III, clasa profesor Anca Mănuțiu-teatologie, a știut bine ce vrea, i-a și reușit datorită talentelor numite Anton Tauf și Sorin Misirianțu, datorită întregii echipe, actori și muzicieni deopotrivă.

impunere a unei arte libere, neînregimentată partinic. A doua este etapa maturității creatoare, întunecoasă, de închistare, din motive de politică culturală a vechiului regim comunist. Fete și etape bine surprinse artistic, înțelegând prin artistic regie și interpretare. Florin Ghioca, student în anul III, clasa profesor Anca Mănuțiu-teatologie, a știut bine ce vrea, i-a și reușit datorită talentelor numite Anton Tauf și Sorin Misirianțu, datorită întregii echipe, actori și muzicieni deopotrivă.

Cafeneaua literară Nichita Stănescu, o putem numi așa, s-a bucurat de un public numeros, public pe care sper să-l regăsim și la reprezentațiile următoare.

Demostene ȘOFRON

Foto: I. PETCU

Anton Tauf

Dacă ar fi trăit, Nichita Stănescu ar fi împlinit 68 de ani și cine știe ce nestemate ne-ar fi oferit autorul Elegiilor. Cine știe cum ar fi evoluat în timp Mitul Nichita Stănescu, care ar fi fost coordonatele actuale. Cert este că scrisul lui Nichita Stănescu face obiectul multor lucrări de specialitate, multor comentarii mai mult sau mai puțin pertinente, multor viziuni scenice, unele îndrăznețe și reușite. Cum este și spectacolul festiv O zi cu Nichita, regia, dramatizarea și scenografia Florin Ghioca, cu participarea actorilor Anton Tauf, Sorin Misirianțu, a lui Ciprian Voicu, Iulian Gliță, Horia Nicoară, Florin Penișoară, Leonard Viziteu, muzică live Luna Amară (în componența Petre Gavrilă/chitară, Ramona

Florin Ghioca

Sorin Misirianțu, două fete ale autorului, două etape distincte ale carierei celui care a fost Nichita Stănescu. Prima este cea a tinereții, boemă, raportată la valorile și deschiderile momentului, anii '60, de

Sorin Misirianțu

• Teatru •

Gala Premiilor UNITER, ediția a IX-a Din dragoste pentru cultură și artă

O gală nu se poate povesti. Și nu se poate pentru că există riscul de a omite ceva, de a uita ceva, de a neîndreptăți pe cineva. Ar fi nedrept,

Liviu Ciulei - Premiul de Excelență

deoarece Gala Premiilor UNITER, prin amploarea și modul în care a fost gândită și realizată anul acesta de Cornel Todea / regie, arh. Theodora Dinulescu / scenografie, Ion Caramitru / amfitrion - a devenit unul dintre cele mai importante evenimente ale lumii noastre teatrale și nu numai. Gala concentrând preț de câteva ore nume importante, vedete ale ediției trecute și din toate timpurile, stăpînite de aceeași emoție și nerăbdare. De înțeles, atîta timp cît Trofeul UNITER, realizat de Ion Bitzan în 1992, răsplătește munca celor mai buni dintre cei buni, talentul și seriozitatea, iubirea pentru teatru, iubirea pentru actori și colegi, iubirea pentru publicul spectator.

Două au fost juriile actualei ediții. Un juriu al nominalizărilor (Florica Ichim, Doina Modola / Cluj-Napoca, Constantin Paraschivescu) și un juriu al serii, cel care îi desemnează pe câștigătorii Premiilor (Sanda Manu, Ștefanla Cenean, Cristina Modreanu, Alexandru Darie, Mircea

Rusu), opțiunile nefiind deloc ușoare, unele chiar surprinzătoare. Mă gândesc numai la categoria "cel mai bun regizor", cei trei nominalizați neregăsindu-se în "premiul pentru cel mai bun spectacol"! Mai precis, Felix Alexa, Claudiu Goga și Anca Bradu vs. Alexandru Dabija, Alexandru Tocilescu, Tompa Gabor! Mă gândesc la O scrisoare pierdută, câștigător al categoriei "Cel mai bun spectacol", regia Alexandru Tocilescu, spectacol extrem, extrem de controversat, cu siguranță o altă provocare a juriului.

De două ori simbolul cărții s-a îndreptat spre Oana Pellea (cea mai bună actriță și Premiul Interferențe), respectiv Helmut Sturmer (scenografie, întreaga activitate), lucru care nu a surprins, dacă ne gândim la calitatea celor doi.

Gala i-a readus în memoria afectivă pe cei trecuți recent în eternitate (regretații Sabin Făgărășanu, Dem Rădulescu, Eugen Harizomenov, Eugen Mercus, Emil Liptac, Petru Gheorghiu, Victor Parhon,...). Dar Gala a prilejuit și reîntîlnirea cu Sergiu Cioiu, Dinu Ianculescu, Liviu Ciulei, Radu Beligan, Ion Lucian, Cătălina Buzoianu, Ștefan Iordache, Ovidiu Lipan, Comeliu Stroe, Marius Mihalache, Constantin Paraschivescu, Olga Tudorache, Iurie Darie, Dinu Săraru, Ion Vova, Alice Georgescu, George Banu, Principesa Margareta, Ludmila Patlanjoglu, cu Michel Dussesois, cu Helen Meisner, cu ambasadorii Pierre Menat, Richard Ralph, Nills Revelius etc., într-o seară de o eleganță aparte, una dintre cele mai reușite din toată istoria de pînă acum a Gălei. Două au fost prezențele clujene. Regizorul Tompa Gabor cu Mizantropul (categoria "cel mai bun spectacol") și actorul Bogdan Zsolt (Premiul Criticii - 12 pentru generația 2000), ambii de la Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca, ambii cu merite deosebite.

Demostene ȘOFRON

Crezi sau nu, miracolul există:

noul abonament
Cosmorom

Atu

Noul abonament Cosmorom Atu

costă doar 4 dolari

și are taxare la secundă

după primele 20 de secunde

chiar și pentru convorbiri internaționale.

Este un adevărat miracol!

cosmorom GSM

Un serviciu de cuvânt

Informații la: (01) 404 1234

3400 CLUJ-NAPOCA - ROMÂNIA, Str. Aurel Vlaicu, f.n.
tel/fax: 0040 64 419075, 419088, 410300
E-mail: expo@expo-transilvania.ro
http://www.expo-transilvania.ro

ORGANIZEAZĂ ÎN PERIOADA:

5-9 aprilie 2001

VACANȚA

Ediția a IV-a

Târg specializat în turism

ORAR DE VIZITARE:
5-8 aprilie între orele 1100-1900
9 aprilie între orele 1100-1700

În aceeași perioadă are loc Târgul Internațional pentru Bunuri de Consum
"CENTER EAST EURO FAIR", ediția a VIII-a.

(4264372)

(4264353)

DIRECȚIA DE RADIO ȘI TELEVIȚIUNE CLUJ

Cluj-Napoca, str. Fagulului nr. 2, fax: 098-621.868,
tel.: 064-414.146; 414.124

ORGANIZEAZĂ

în data de 10 aprilie-2001, orele 10,00, la sediul unității
CONCURS pentru ocuparea postului vacant de

INGINER ELECTRONIST

În cadrul Serviciului Radiorelee și Rețele Acces

CERINȚE:

- Absolvent al Facultății de Electronică și Telecomunicații sau Radiocomunicații;
- Cunoștințe de radiocomunicații digitale;
- Abilități de lucru pe calculator;
- Cunoașterea limbii engleze - tehnice (scris, vorbit nivel mediu);
- Posesor carnet de conducere cat. B.

Cerurile de înscriere la concurs însoțite de:

- curriculum vitae;
 - xerocopi după actele de studii și/sau calificare;
 - adeverință medicală conform cerinței postului;
- se depun la sediul unității pînă la data de 9 aprilie 2001.
Informații suplimentare se pot obține la Serviciul Resurse Umane și Organizare telefon 064-41.41.46; 41.41.24 int. 2162; 2171.

(4358881)

REPARAȚII Zeno
APARATURĂ FOTOGRAFICĂ REINHARDT
Calea Mănăstur, nr. 8, Cluj-N.
Tel.: 092/ 460-169; 064/ 42-50-96

**ANGAJĂM
DIFUZORI DE
PRESĂ ÎN CLUJ,
SOMEȘENI
ȘI BACI.**
TEL. 43.91.20,
STR. NAPOCA
NR. 16 - ÎN
CURTE

SC TEHNOFRIG SA cu sediul în Cluj-Napoca, str. Fabricii de Chibrituri nr.5-11, tel. 064/435.279, fax 064/435.302 organizează: **LICITAȚII PUBLICE** pentru vânzarea următoarelor mijloace fixe din dotarea bazei sportive „PARCUL ROZELOR” situată în mun. Cluj-Napoca, str. Calvaria-nr.32 (în spatele parcului „Victor Babeș”) și anume:

1. Teren de fotbal principal inv. 200.216.....Preț de strigare: 342.000.000 lei
 2. Teren de tenis 200213.....Preț de strigare: 48.000.000 lei
 3. Teren de tenis 200214.....Preț de strigare: 38.000.000 lei
 4. Teren de tenis 200215.....Preț de strigare: 38.000.000 lei
 5. Tribuna- inv. 200219.....Preț de strigare: 61.500.000 lei
 6. Zid de piatră cu bănci- inv. 200221....Preț de strigare: 35.000.000 lei
 7. Împrejmuire parc și porți-inv. 200222.....Preț de strigare: 72.000.000 lei
 8. Alei betonate și alei cu dale-inv. 200223 și 200228.....Preț de strigare: 240.000.000 lei
 9. Instalație de aducțiune apă la lac-inv. 200224.....Preț de strigare: 52.500.000 lei
 10. Instalații - jocuri de copii-inv. 200225.....Preț de strigare: 44.000.000 lei
 11. Instalație electrică de iluminat-inv. 200226.....Preț de strigare: 17.000.000 lei
 12. Cabină poartă-inv. 200227.....Preț de strigare: 58.000.000 lei
 13. Vestiar pentru accesorii fotbaliști.....Preț de strigare: 54.000.000 lei
- TOTAL 1.100.000.000 lei

La prețul de adjudecare se adaugă și TVA-ul care este suportat de cumpărător. Licitațiile vor avea loc în fiecare zi de MĂRȚI a săptămînii, la ora 10,30, la sediul societății- Serv. M-E. Pentru informarea potențialilor cumpărători s-a întocmit un CAIET DE SARCINI care poate fi procurat, contra cost, valoarea lui fiind de: 2.000.000 lei+ TVA 19%, zilnic între orele 8 - 14,00. TAXA DE PARTICIPARE LA LICITAȚIE este de 5.000.000 lei/ședință (inclusiv TVA 19%). GARANȚIA DE PARTICIPARE LA LICITAȚIE 10% din prețul de pomire, plătite în prealabil în contul societății nr. 2511.1-10.1/ROL BCR Cluj-Napoca.

OBSERVAȚIE: Mijloacele fixe de mai sus sînt proprietatea SC TEHNOFRIG SA situate pe terenul Consiliului local al mun. Cluj-Napoca în suprafața totală de 35.723 mp pentru care societatea are aprobare pentru administrare.

SC Tehnofrig SA vinde mijloacele fixe din dotarea bazei sportive ÎN ANSAMBLU.

Relații suplimentare la tel. 064/435.279, ing. Barabas Aurel.

(4358976)

SC UNIMET CUG SA

B-dul Muncii nr. 18B

angajează de urgență prin transfer sau repartiție OFM:

- INGINER (sudor) specialitatea "Utilajul și tehnologia sudării";
 - vechime minim 5 ani în domeniu, referințe;
 - atestare EWE (sudor european).
 - METROLOG VERIFICATOR autorizat în următoarele domenii:
 - lungimi, presiuni, vechime în domeniu minim 5 ani, referințe.
- Informații la telefon 415.240 interior 1130.

(4144460)

SC TERMOROM SA

Cluj-Napoca, B-dul Muncii nr. 16

Organizează concurs în data de 16.04.2001, ora 8,00, la sediul societății pentru ocuparea următoarelor posturi:

- Șef Comp. Financiar-Contabil, cu experiență în domeniul contabilității industriale și operare pe calculator;
 - 1 inginer - designer produse industriale, cunoscător al limbii engleze și italiene, operare pe calculator;
 - 1 economist specializarea - Relații comerciale și financiar-bancare interne și internaționale, cunoscător al limbii engleze și italiene, operare pe calculator;
 - 1 economist, specializarea Marketing și comerț internațional, cunoscător al limbii engleze și italiene, operare pe calculator;
 - 1 economist, specializarea Expert contabil și control financiar, cunoscător al limbii engleze și italiene, operare pe calculator.
- Dosarele se depun pînă la data concursului la Comp. Resurse Umane al societății de unde se pot obține și relații suplimentare la telefon 415.260 interior 1195.

(4264371)

S.C. TEXTILA ROMAT S.A.

Cluj-Napoca, Str. Sălcimului nr. 37

închiriază spații pentru desfășurarea activităților de producție, depozitare, comerț.

Societatea deține 15.000 mp de hale.

Se poate închiria fie întreg spațiul, fie module cu intrări separate de 300; 400; 1000; 3000 mp.

Informații la tel.: 064-44.12.52; mobil: 094-709.563 sau la sediul societății.

(4264265)

DELTA DISTRIBUTION S.A.

IMPORTATOR DIRECT GRESIE FAIANȚĂ

ANGAJEAZĂ

GESTIONAR VÎNZĂTOR

- CONDIȚII:**
 - STUDII MEDII;
 - EXPERIENȚĂ ÎN DOMENIU MIN. 1 AN;
 - CUNOȘTINȚE OPERARE PC.
 - AVANTAJE:**
 - STUDII SUPERIOARE;
 - EXPERIENȚĂ ÎN DOMENIUL MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII.
- Așteptăm CV-urile dvs. la fax: 064-410.655 pînă la data de 07.04.2001.

(4144449)

S.C. NAPOCA PRESS S.A.

Piața Unirii nr. 21, tel. 064-196.858

deține în stoc pentru vânzare

imprimare tipizate specifice pentru

• asociațiile de locatari,

persoane fizice și juridice, inclusiv

fișe pentru anunțarea turiștilor.

Consiliul local Viișoara, județul Cluj, cu sediul în localitatea Viișoara nr. 589, în conformitate cu prevederile O.G.R. nr. 12/1993, anunță: Achiziția prin cerere de ofertă de preț pentru EXPERTIZA TEHNICĂ a obiectivului: Grădinița corp I.

Condiții de participare: pot prezenta oferte specialiști atestați conform HGR nr. 925/1995 pentru aprobarea "Regulamentului de verificare și expertizare tehnică de calitate a proiectelor, a execuției lucrărilor și a construcțiilor".

Termenul limită de depunere a ofertelor la sediul Consiliului local este data de 10.03.2001, ora 14,00.

Caietele de sarcini și informații suplimentare se pot obține la sediul Primăriei, localitatea Viișoara, tel. 365.578, contra cost, valoarea fiind de 50.000 lei.

(4144458)

Banca Internațională a Religiiilor - Sucursala Cluj vinde prin licitație publică:

- casă cu 2 camere, dependințe, curte și grădină (teren în suprafață de 510 mp) situată în Cluj-Napoca, pe str. Cîmpului. Preț de strigare: 647.293.626 lei redus cu 25%;

- apartament cu 3 camere și dependințe, proprietatea debitorilor Simon Ana și Ioan, situat în Cluj-Napoca, str. Retezat nr. 6. Preț de strigare: 195.000.000 lei.

Licitațiile vor avea loc în data de 19.04.2001 la ora 11,00 la sediul Tribunalului Cluj, camera 9.

Informații la telefon 195.065 sau 195.020.

(4264351)

ATENȚIE!!!

Economisti și contabili ai unităților bugetare!
S.C. NAPOCA PRESS S.A.,

P-ța Unirii nr. 21, telef. 064-196.858

are o nouă ofertă pentru dumneavoastră:

„CONTABILITATEA

INSTITUȚIILOR PUBLICE"

Pentru a vă asigura în continuare un abonament la ziarul vă puteți adresa direct la redacția ziarului, str.Napoca nr.16.

**ADEVĂRUL
de Cluj**

(4264367)

La Borșa,

REPORTAJ

Cumintenia marelui ospiciu

Îi vedem zilnic pe stradă. Furișându-se pe lângă zidurile cetății sau strigând în gura mare cuvinte fără noimă. Ne-am obișnuit cu ei. De multe ori trecem nepăsători pe lângă aceste făpturi umane care și-au pierdut mințile. Zîmbim amar, gîndindu-ne că poate într-o zi o să înnebunim și noi de atîtea griji și necazuri. Ați simțit oare, vreodată, un sentiment de milă și compasiune față de acești semeni ai noștri care sînt bolnavi psihici? De multe ori nu. Unii dintre noi spun vîzîndu-i: "Lăsați-i în pace, nu vedeți că sînt nebuni și... au mîntea odîhnită!". Iar cei internați într-un ospiciu, în momente de luciditate, afirmă: "Nu noi sîntem nebuni, nebuni sînt cei care sînt în libertate". În județul Cluj, acum la început de mileniu, există aproape 10.000 de cazuri de bolnavi cu tulburări psihice provocate de psihoze afective, psihopatii, psihoze alcoolice, șocuri ale unor drame trăite etc. Pentru tratarea acestor bolnavi psihici există pe lângă Clinica de Psihiatrie, Laboratorul de Sănătate Mintală, Secția de Ergoterapie, Cabinete de psihiatrie, Secțiile de psihiatrie din cadrul Spitalelor din Dej și Turda și... Spitalul de Boli Cronice Psihice din comuna Borșa.

de Sănătate Cluj. Banii nu ne ajung nici să ne acoperim fondurile de salarii lunare și datoriile către furnizori. E foarte greu să lucrezi cu oameni bolnavi psihici. Nu ne place să le spunem nebuni, așa cum îi consideră multă lume. Cu ei trebuie de multe ori să ai răbdare, sînt mai răi ca și copiii crescuți în leagăn. Dar... noi avem suflet pentru ei.

Boala psihică recidivează...

La o cafea, la care s-au strîns mai multe cadre medicale și funcționari, am aflat multe lucruri din viața acestor ființe bătute de soartă. Ioan C., de 65 de ani, a fost internat în spital de la înființarea ospiciului în 1957. De 44 de ani, omul suferă de schizofrenie paranoică. Nu prea îl vizitează rudele. Este socru al unui patron al unei firme care produce porțelan. O dată, cînd l-a vizitat, a donat veselă din porțelan pentru spital, de cîteva milioane de lei.

Femei cu suflet, care au grijă de bolnavii psihici.

adaugat Ileana Gabor, registrator medical. Pe lângă bolnavi irecuperabili, adică oligofreni, cretini, idioți, aici în ospiciu întîlnești și "cazuri sociale", bolnavi care nu au familie. Aceștia sînt condamnați pe viață să trăiască și să moară la... Borșa. Aici mai sînt internați și alcoolicii, politoxicomanii, debili mental cu devieri de comportament.

țigări și bani. După ce este servită, mulțumește și pleacă. Dar nu înainte de a aminti tuturor că este doctorită și lucrează în spital de peste 20 de ani. Viața merge înainte, bolnavii pașnici se autogospodăresc, sînt docili și solicită porția de medicamente atunci cînd simt că o iau razna.

Pavilionul nu este funcțional, în camerele imense ale vechiului-castel sînt saloane cu 20 de paturi, cu cearceafuri de culoare "izabel". Medicamentația specifică pentru acești bolnavi este cea neuroleptică. Tranchilizante, sedative și vitamine, la care se adaugă și medicamentele pentru alte afecțiuni: răceală, viroză, bronșite, reumatism etc.

Nu prea se găsesc locuri

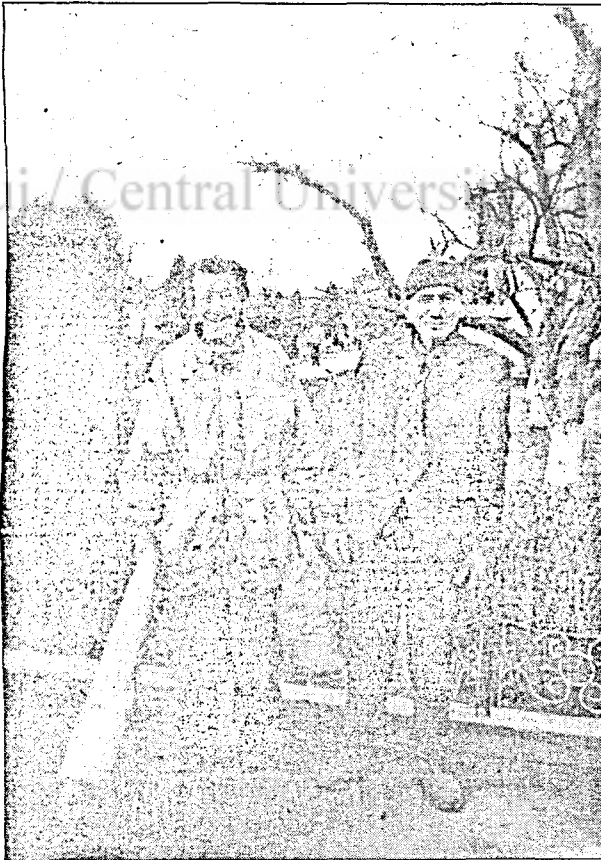
Ospiciul funcționează de peste 45 de ani în fostul castel al grofului ungar Banfy. Din depărtare clădirea are o oarecare măreție, amintind după arhitectura barocă de vechile reședințe de vară ale nobililor maghiari care au avut moșiile întinse în Transilvania, pe pămînt românesc.

Zilele trecute am avut ocazia să văd pentru prima dată în viață un spital de bolnavi psihici. Ceea ce am văzut m-a cutremurat. Despre viața acestor bolnavi mintal lumea cunoaște prea puțin. Capacitatea spitalului este de 215 paturi. Toate locurile în spital sînt ocupate, fiind singura unitate de acest profil din județul Cluj. Bolnavii sînt internați la recomandarea medicilor psihiatri și la cererea aparținătorilor, care de multe ori "uită" să-i mai viziteze sau refuză să-i mai ia acasă, chiar dacă prin eforturile medicilor de specialitate unii sînt vindecați pentru o perioadă de timp. După care, cînd boala recidivează, bolnavii se întorc de unde au plecat, la... balamuc, dacă au norocul să găsească un loc liber. Unii dintre ei sînt remiși numai după ce au trecut pe lumea cealaltă.

"Nu sînt nebuni, sînt bolnavi psihici"

În momentul în care am trecut "dincolo" de grilajul forjat al porții,

ușa s-a închis cu un zgomot surd și realitatea lumii de afară a dispărut brusc. În curtea și în grădina spitalului stăteau așezați pe bănci, în adierea plăcută a vîntului de primăvară, o parte dintre "chiriașii" spitalului. Stăteau tăcuți și absenți, în așteptarea mesei de prînz. Faptul că eram niște intruși nu prea îi interesa. Un singur bărbat, subțirel, îmbrăcat într-un palton uzat, cu un fes negru pe cap, s-a apropiat de noi și ne-a cerut sfios o țigară. A luat două țigări, ne-a mulțumit și apoi... a dispărut în pavilionul spitalului, ca să tragă în tihnă cîteva fumuri de țigară. La birouri ne aștepta doamna Anișoara Bochiș, asistenta șefă, care lucrează în acest spital de 32 de ani. În acest an urmează să se pensioneze. "Cea mai mare problemă cu care ne confruntăm nu sînt bolnavii, ci lipsa de personal. Nu sînt bani pentru a se angaja mai multe cadre medicale și personal auxiliar. Avem un număr de 80 de angajați, insuficient pentru a îngriji peste 200 de bolnavi. Sîntem finanțați de Casa de Asigurări

"Mutu" Tako, "colecționarul de cravate", împreună cu Vasile Florarul.

Și alții. "Săracii oameni, să nu ajungă nimeni în asemenea instituție de bolnavi psihici cronici. Pentru că, odată ajunși aici, la Borșa, nu mai pot fi recuperați. Boala psihică recidivează, ne spunea Ileana Moldovan, statistician medical al spitalului. Cei doi medici psihiatri, doi medici rezidenți în psihiatrie, un medic general, un psiholog, opt asistenți și surori se ocupă permanent de bolnavi, pentru a-i aduce la un grad de normalitate. Uneori reușesc, alteori nu. În anul trecut au fost externați 130 de bolnavi și s-au internat 130 de persoane cu tulburări psihice grave. "Există o fluctuație mare. Bolnavii vin și pleacă. După cîteva luni sau ani, mulți dintre ei revin la noi. Sau... mulți dintre ei mor și îi îngropăm creștinește în cimitirul satului Borșa. Ce ne doare cel mai mult este că nu avem o morgă sau o cameră frigorifică în care să ținem cadavrele pînă la îngropăm" - a

Iubiri pasionale

Aici, în această lume ruptă de societate, de multe ori infernalul lui Dante coboară în saloanele bolnavilor, pentru un timp unii devin lucizi și au o minte diabolică. Te uimesc, chiar te șochează prin inteligența de care dau dovadă. După un timp, vîlurile negre ale bolii se așază din nou ca o negură peste mințile lor.

Dar aici se întîmplă și lucruri omezești. Între femei și bărbați se înfiripă iubiri pasionale. Se leagă și se dezleagă "căsătorii". Au fost cazuri în care bolnave au rămas însărcinate. În urmă cu 6 ani, de Sfîntul Mihail și Gavril, Eva Abraham a născut o fetiță. Nimeni nu știa că este gravidă. Nou-născuta adusă pe lume a fost botezată Mihaela Gabriela. Tatăl fericit era "cocoșul" Feri, care a recunoscut-o pe micuța Mihaela Gabriela. Fetița, după cîteva săptămîni, a fost internată într-un plasament pentru nou-născuți.

Omul cu cravată

"Mutu" Tako are un hobby aparte, este colecționar de cravate, pe care le poartă cu nonșalanță la costumul de "gală" pe care îl îmbracă de mai mulți ani. "Gentilomul domn" se prezintă în fiecare zi la biroul spitalului și întrebă prin "semne" dacă nu se găsește ceva de lucru, pentru că... somează.

Deszo Maria, de 60 de ani, din Suatu, vine în vizită la doamnele de la birou și dorește să primească cafea,

Prietenul și balamucul

"Zborul meu deasupra unui cuib de cuci" a mai avut un scop. Să-l revăd pe bunul meu prieten din copilărie, care este internat de 15 ani, fiind bolnav psihic. Puiu G. are 51 de ani și a fost profesor de franceză. După absolvirea facultății, boala s-a agravat. Dispărea de acasă și parcurgea "perpedes apostolorum" zeci de kilometri zilnic, cu o multime de cărți sau reviste sub braț. Cînd l-am întîlnit după atîția ani, am văzut o epavă. Îmbătrînit, slab și adus de spate, doar ochii albaștri ca cerul primăvărat îi mai rămăseseră. M-a recunoscut din primul moment și mi-a spus: "Știam că într-o zi vei veni să mă vezi. Am aflat multe despre tine. Aici, la noi, a venit o delegație din Franța. Eu am fost chemat să fiu translatorul directorului. M-am descurcat destul de bine. Ziarul "Adevărul de Cluj" îl citește aproape zilnic. Scrieți lucruri interesante. Unele articole le traduc în franceză. Vrei să îți arăt traducerile? La mine vin în vizită soția și copiii. Ce să fac, dacă asta mi-a fost crucea?!". Am discutat multe lucruri, din vremea copilăriei noastre. Era de o luciditate ieșită din comun. Îmi povestea cu glasul scăzut despre anii irosiți în spital. Se resemnase, nu mai crede în miracole. M-a condus pînă la poarta spitalului și mi-a urat sănătate. Atît. Apoi a luat-o agale, ca un moșneag, pe aleea ce duce spre "palatul" lor, al oamenilor bolnavi, pentru a visa la copilăria noastră cea fericită și fără griji.

Vasile MOLDOVAN

Idilă de primăvară. Îndrăgostiții pînă la moarte, Ioan C., "veteranul", și "soția" Otilia.

